

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), direktor Uprave za indirektno oporezivanje d o n o s i

U P U T S T V O

O CARINSKOM POSTUPKU U PUTNIČKOM PROMETU

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim Uputstvom propisuje se način prijavljivanja robe u putničkom prometu, provođenje carinskog nadzora i postupka nad robom koju putnici nose sa sobom pri ulasku u i izlasku iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, te druga pitanja vezana za carinski nadzor i postupak u putničkom prometu.

Član 2. (Pravni osnov)

Postupak u putničkom prometu reguliran je sljedećim propisima:

- a) čl. 4., 34., 37., 38., 58. i 76. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11), (u daljnjem tekstu: Zakon) i čl. 1., 2., 7., 8., 15., 19., 23., 24. i 27. Priloga Zakona,
- b) čl. 100. do 105. i 132. do 143. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i 57/08), (u daljnjem tekstu: Odluka),
- c) članom 2. stav (2) i članom 5. stav (5) Zakona o Carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12),
- d) Pravilima o jedinstvenoj carinskoj stopi sadržanim u važećoj Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine - Dio I (Uvodne odredbe), Odjeljak II (Posebne odredbe) tačka B.,
- e) članom 2. tač. 5., 6., 11., 15 i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima ("Službeni glasnik BiH", broj 19/05),
- f) Uputstvom o provođenju carinskog postupka po karnetu ATA ("Službeni glasnik BiH", broj 34/11),
- g) Uputstvom o privremenom uvozu ("Službeni glasnik BiH", broj 61/12),
- h) članom 16. Uputstva o vraćanju izvezeno robe ("Službeni glasnik BiH", broj 74/11),
- i) Uputstvom o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije ("Službeni glasnik BiH", broj 19/10),
- j) Pravilnikom o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i municije preko državne granice ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10),
- k) Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 53/09),
- l) Zakonom o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 47/10),
- m) Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 96/03 i 123/06),

- n) Uredbom o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova i hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/07),
- o) Odlukom o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije BiH", broj 58/10).

Član 3. (Definicije)

(1) U primjeni ovog Uputstva, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "putnik", u smislu člana 143. Odluke, je:
  - 1) kod uvoza:
    - svako lice koje privremeno ulazi u carinsko područje Bosne i Hercegovine, a koje tu nije inače nastanjeno, i
    - svako lice koje se vraća u carinsko područje Bosne i Hercegovine gdje je inače nastanjeno, nakon privremenog boravka u drugoj državi,
  - 2) kod izvoza:
    - svako lice koje privremeno napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine gdje je inače nastanjeno, i
    - svako lice koje nakon privremenog boravka napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine u kojem nije inače nastanjeno,
- b) "predmeti domaćinstva" znače lične predmete, kućnu posteljinu, namještaj i opremu namijenjenu za ličnu upotrebu ili za zadovoljenje potreba domaćinstva pod uvjetom da nemaju komercijalni karakter,
- c) "roba nekomercijalnog karaktera" znači robu koja se prijavljuje za određeni carinski postupak povremeno i čija vrsta i količina ukazuju na to da je namijenjena za privatnu, ličnu ili za upotrebu u domaćinstvu primaoca ili lica koje je nosi ili je jasno da se radi o poklonima,
- d) "lični prtljag" znači sav prtljag nekomercijalnog karaktera kojeg je putnik u stanju pokazati carinskom organu prilikom ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine, odnosno izlaska iz tog područja, kao i svaki drugi prtljag kojeg naknadno predoči carinskom organu (tzv. prateći prtljag) ukoliko nesumnjivo može dokazati da ga je predao prijevozniku radi prijevoza u ili iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. Kao dokaz o pratećem prtljagu može se priložiti prijevozna karta putnika, prijevozni dokument ili drugi odgovarajući dokaz.

U ličnom prtljagu putnika može biti sadržana:

- 1) roba koju putnik nosi sa sobom, u razumnoj količini, a koja mu služi za njegove lične potrebe za vrijeme putovanja (npr. odjeća, obuća, lični nakit, fotoaparati, kamera, prenosivi računar, sportski rekviziti, predmeti za razonodu, predmeti za održavanje lične higijene i drugi predmeti za ličnu upotrebu). Količina ovih predmeta zavisi od svrhe putovanja, pola, zanimanja putnika, godišnjeg doba i drugih okolnosti u vezi sa putovanjem i zadržavanjem putnika u ili van Bosne i Hercegovine, što se procjenjuje u svakom konkretnom slučaju,
- 2) roba koja je shodno članu 2. Priloga Zakona oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina (vidi član 13.),
- 3) roba nekomercijalnog karaktera (čl. 132. tačka (a) alineja prva, 133. tačka (a) alineja prva, 137. tačka (a) i 138. tačka (a) Odluke).

Član 4.
(Protok robe)

Prema članu 1. Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), protok roba je slobodan, s tim što se ne isključuju zabrane ili ograničenja prometa roba koje ugrožavaju javnu politiku, javni moral, javnu sigurnost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, zatim nacionalno bogatstvo od umjetničke, historijske ili arheološke vrijednosti, te industrijsko-komercijalnu svojinu ili eliminiranje opojnih droga i otpadnih materija.

Član 5.
(Carinski nadzor i kontrola u putničkom prometu)

(1) Roba unijeta u carinsko područje je pod carinskim nadzorom od momenta njenog unošenja.

(2) Carinski organ u vršenju carinskog nadzora i carinske kontrole u putničkom prometu, prije svega:

- a) nadzire da se roba predoči carinskom organu na propisan način, te sprječava nezakonit unos robe u carinsko područje,
- b) sprječava neopravdanu upotrebu robe,
- c) obezbjeđuje da roba blagovremeno dobije carinski odobreno postupanje ili upotrebu,
- d) obezbjeđuje sprovođenje mjera trgovinske politike, zabrana i ograničenja koja se odnose na robu.

(3) Neovisno od prava carinskog organa na provođenje potpune carinske kontrole, carinska kontrola u putničkom prometu obično se sprovodi selektivno ili slučajnim odabirom, odnosno prema procjeni rizika (npr. zavisno od toga o kakvoj se robi radi, kakve vrste, vrijednosti, količine i slično).

(4) Obzirom na prirodu i način provođenja carinskog postupka u putničkom prometu, kao i obzirom na nosioca prava i obaveza u ovom postupku, carinski postupak u putničkom prometu provodi se brzo i bez nepotrebnih formalnosti. Međutim, carinski organ ne može odustati od kontrole neophodne za obezbjeđenje zaštite ekonomskih interesa, zatim da se spriječi kretanje robe koja podliježe zabranama i ograničenjima u cilju sprječavanja krijumčarenja i drugo.

(5) U primjeni carinskih ovlaštenja u provođenju carinskog postupka u putničkom prometu, postupajući carinski službenik treba se pridržavati načela izuzeća (imuniteta) pojedinih lica iz određenih službenih radnji (npr. lica sa diplomatskim i sličnim statusom).

(6) Stvari koje nosi diplomatski kurir na osnovu diplomatskog kurirskog pisma (diplomatska valiza) ne podliježu carinskom pregledu.

GLAVA II. NAČIN PRIJAVLJIVANJA ROBE KOJU PUTNIK NOSI U DOLASKU U I ODLASKU IZ CARINSKOG PODRUČJA

Član 6.

(Prijavljivanje robe koju putnik nosi)

(1) Putnik je dužan pri prelasku carinske linije prijaviti i na zahtjev postupajućeg carinskog službenika predočiti lični prtljag, odnosno svu robu koju nosi, neovisno ima li mjesta provođenju carinskog postupka ili ne (tj. naplati uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza pri uvozu ili izvozu).

(2) Putnik koji ulazi u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili ga napušta, dužan je odgovoriti na pitanja postupajućeg carinskog službenika koja se odnose na njegov lični prtljag, odnosno robu sadržanu u prtljagu koju nosi sa sobom.

(3) Roba, koju putnik nije prijavio (usmenom ili drugom radnjom) do trenutka kada ga je carinski službenik pozvao da pokaže svoj lični prtljag, odnosno robu u prtljagu, smatra se neprijavljenom.

Član 7.

(Način prijavljivanja)

(1) Roba koju putnik unosi u ili iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine može se, ovisno od ispunjenosti uvjeta, prijaviti carinskom organu:

- a) usmenom carinskom prijavom,
- b) prijavljivanje drugom radnjom (bez podnošenja pismenog ili usmenog zahtjeva),
- c) podnošenjem carinske prijave u pisanom obliku ili korištenjem tehnike obrade podataka, shodno čl. 59. i 74. Odluke (u daljnjem tekstu: pisana carinska prijava).

(2) Usmenom carinskom prijavom i prijavljivanjem drugom radnjom, koji su uobičajeni načini prijavljivanja robe u putničkom prometu, roba se može prijaviti za sljedeće carinske postupke:

- a) postupak stavljanja u slobodan promet,
- b) postupak privremenog uvoza robe u carinsko područje i završetak tog postupka ponovnim izvozom robe,
- c) postupak izvoza.

(3) Za usmenu carinsku prijavu i prijavljivanje drugom radnjom, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona i Odluke koje se odnose na pisanu carinsku prijavu.

(4) Carinski organ može da ne prihvati usmenu carinsku prijavu kada lice koje započinje postupak carinjenja robe usmenom prijavom postupka za račun drugog lica u svojstvu zastupnika.

(5) Usmenom prijavom ne može se prijaviti sljedeća roba:

- a) za koju carinski organ ne može utvrditi da su prijavljeni podaci tačni ili potpuni,
- b) za koju se traži povrat dažbina, osim u slučaju iz člana 24. ovog Uputstva,
- c) koja podliježe zabrani, ograničenju ili nekoj drugoj mjeri, npr. dozvola, certifikat, odobrenje i slično.

Član 8.

(Prijavljivanje usmenom carinskom prijavom)

(1) Usmenom carinskom prijavom može se prijaviti sljedeća roba:

- a) za stavljanje u slobodan promet, kod ulaznog graničnog carinskog ureda:
  - 1) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u ličnom prtljagu putnika, ili poslana fizičkim licima,
  - 2) roba koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina prema čl. 7., 8., 15., 19., 23., 24. i 27. Priloga Zakona i članu 2. tač. 5., 6., 11., 15. i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima, ovisno koje oslobađanje je u pitanju,
- b) za postupak izvoza, kod izlaznog graničnog carinskog ureda:
  - 1) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u ličnom prtljagu putnika, ili koju šalju fizička lica,
  - 2) roba komercijalnog karaktera (uz predočenje komercijalnog dokumenta na kojem carinski ured potvrđuje izlaz) pod uslovom da:
    - ukupna vrijednost po pošiljci i po deklarantu ne prelazi iznos od 500,00 konvertibilnih maraka, i
    - da pošiljka nije dio redovnog niza sličnih pošiljki, i
    - da robu ne prevozi samostalni prijevoznik kao dio većeg tereta,
  - 3) roba iz člana 138. tačka (c) Odluke.

(2) Carinski organ, prema procjeni rizika, odlučuje da li će robu prijavljenu usmeno pregledati ili će prihvatiti usmenu carinsku prijavu putnika bez pregleda robe.

Član 9.

(Prijavljivanje drugom radnjom)

(1) Za sljedeću robu, kada nije prijavljena carinskom organu pismeno ili usmeno, smatra se da je prijavljena drugom radnjom iz člana 140. Odluke:

- a) za stavljanje u slobodan promet:
  - 1) roba nekomercijalnog karaktera koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika i koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina shodno članu 2. Priloga Zakona ili kao vraćena roba,
  - 2) roba koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina shodno čl. 7. i 8. Priloga Zakona,
- b) za postupak izvoza:
  - 1) roba nekomercijalnog karaktera koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika ako ne podliježe naplati izvoznih dažbina,
  - 2) roba iz člana 138. tačka (c) Odluke,
  - 3) druga roba neznatne ekonomske vrijednosti.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, prijavljivanje robe:

- a) za stavljanje u slobodan promet, drugom radnjom u skladu sa članom 140. Odluke (konkludentni ili neverbalni oblik) smatra se:
  - 1) prolazak kroz "zelenu traku ili traku ništa za carinjenje" na graničnom prijelazu sa sistemom dviju traka,

- 2) prolazak preko graničnog prijelaza bez sistema rada sa dvije trake bez spontanog prijavljivanja,
  - 3) stavljanje naljepnice "ništa za carinjenje" na staklo putničkog vozila gdje je to moguće,
- b) za izvoz, drugom radnjom u skladu sa članom 140. tačka (b) Odluke, sam čin prelaska granice carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(3) Druge radnje iz stava (2) ovog člana smatraju se zahtjevom, a odsustvo intervencije carinskog organa odobrenjem za stavljanje robe u postupak. Roba prijavljena drugom radnjom smatra se pokazanom carinskom organu, a prijava prihvaćena i puštanje odobreno u momentu kada se vrši radnja iz stava (2) ovog člana.

(4) Kada se provjerom otkrije da je radnja iz stava (2) ovog člana izvršena, ali da uvezena ili izvezena roba nije ispunjavala uslove iz člana 137. i 138. Odluke, odnosno iz stava (1) ovog člana, za tu robu se, shodno članu 141. stav 2. Odluke, smatra da je nezakonito uvezena ili izvezena.

(5) Kada se roba iz stava (1) tačka a) alineja 1) i tačka b) alineja 1) ovog člana koja se nalazi u putničkom prtljagu prevozi željeznicom bez pratnje putnika i prijavljuje carinskom organu bez ličnog prisustva putnika tada se koristi carinska prijava za registriranu prtljagu, podnijeta na obrascu iz Priloga 23. Odluke, shodno uvjetima i ograničenjima utvrđenim tim obrascem.

Član 10.

(Prijavljivanje na osnovu pisane carinske prijave)

(1) Pisana carinska prijava, po redovnom carinskom postupku, podnosi se (nadležnoj carinskoj ispostavi):

- a) za stavljanje u slobodan promet sljedeće nekomercijalne robe:
  - 1) koju putnik unosi a za koju nisu ispunjeni uvjeti za primjenu jedinstvene carinske stope u skraćenom postupku (član 14.),
  - 2) carinske vrijednosti do 1.500,00 konvertibilnih maraka za koju putnik zahtijeva primjenu stope carine propisane Carinskom tarifom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Carinska tarifa),
  - 3) u slučaju primjene člana 7. stav (4) ovog Uputstva,
  - 4) u slučaju iz člana 7. stav (5), člana 14. stav (6) i člana 15. stav (3) ovog Uputstva,
- b) za izvoz:
  - 1) za bh. robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine, a koja ne može biti prijavljena usmenom carinskom prijavom ili nekom drugom radnjom,
  - 2) u slučaju primjene člana 7. stav (4) ovog Uputstva,
  - 3) u slučaju iz člana 7. stav (5) ovog Uputstva,
  - 4) za robu iz člana 8. stav (1) tačka b) i člana 9. stav (1) tačka b) ovog Uputstva, ukoliko to traži deklarant (putnik),
  - 5) kada je odobren pojednostavljeni postupak prijavljivanja.

(2) U slučajevima iz stava (1) tačka a) ovog člana putnik je dužan ulaznom graničnom carinskom uredu podnijeti carinsku prijavu za postupak provoza robe do nadležne carinske ispostave kod koje će se provesti redovan carinski postupak puštanja robe u slobodan promet.

Član 11.

(Potvrda o istovjetnosti robe u ličnom prtljagu)

(1) Na zahtjev putnika, izlazni granični carinski ured može preduzeti mjere za obezbjeđenje istovjetnosti nekomercijalne robe koju putnik iznosi u ličnom prtljagu, kako bi se olakšao ponovni uvoz te robe uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina u skladu sa članom 177. Zakona. Uobičajena mjera za identifikaciju robe je:

- a) opis pojedinosti neophodnih za obezbjeđenje istovjetnosti, opis predmeta ili oznaka, brojevi i druge oznake, koje su trajno pričvršćene na predmet, ili
- b) stavljanje carinskih obilježja na robu.

(2) Izlazni granični carinski ured, na zahtjev putnika, za nekomercijalnu robu iz stava (1) ovog člana izdaje Potvrdu o istovjetnosti robe u ličnom prtljagu na obrascu iz Priloga 1. ovog Uputstva, u kojoj navodi podatke potrebne za utvrđivanje istovjetnosti te robe i podatke o putniku. U svrhe izdavanja potvrde, putnik treba izlaznom graničnom carinskom uredu predočiti popis robe sa podacima potrebnim za obezbjeđenje njene istovjetnosti i njegovim ličnim podacima.

(3) Izlazni granični carinski ured ovjerava potvrdu službenim pečatom, uz navođenje datuma i broja, potpisa i službene šifre. Jedan primjerak potvrde uručuje putniku, a jedan primjerak zadržava u službenoj evidenciji po hronološkom redosljedu izdavanja potvrda.

(4) Izdata potvrda može se upotrijebiti kao dopuna usmenoj carinskoj prijavi za ponovni uvoz nekomercijalne robe u ličnom prtljagu putnika, na koju se odnosi. Potvrda važi tri godine od dana izdavanja.

GLAVA III. POSTUPAK CARINJENJA ROBE KOJU PUTNIK UNOSI

Član 12.

(Postupak puštanja nekomercijalne robe u slobodan promet)

Nekomercijalna roba koju putnik u dolasku unosi, može se pustiti u slobodan promet:

- a) uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, pod propisanim uvjetima,
- b) uz plaćanje uvoznih dažbina:
  - 1) u skraćenom postupku, uz primjenu jedinstvene carinske stope ili preferencijalne stope u slučaju iz člana 15. ovog Uputstva,
  - 2) u redovnom carinskom postupku, podnošenjem pisane carinske prijave i okončanjem postupka u nadležnoj carinskoj ispostavi po stopi propisanoj Carinskom tarifom.

Član 13.

(Puštanje nekomercijalne robe u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina kod ulaznog graničnog carinskog ureda)

(1) U skladu sa članom 176. stav 6. Zakona i članom 2. Priloga Zakona, oslobođena je od plaćanja uvoznih dažbina roba iz stava (2) ovog člana koja je sadržana u ličnom prtljagu putnika koji dolazi iz druge države (nezavisno o državljanstvu putnika), ukoliko se ne nalazi na ograničenju ili zabrani i pod uvjetom da nema komercijalni karakter.

(2) Oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina iz stava (1) ovog člana primjenjuje se po putniku i po danu na:

- a) nekomercijalnu robu, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u ličnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200,00 konvertibilnih maraka,
- b) 200 cigareta ili 100 cigarilosa ili 250 grama duvana,
- c) 2 litre stonog vina,
- d) jedan litar alkohola ili žestokog pića preko 22% vol.; ili dva litra desertnog vina, pjenušca ili drugih pića,
- e) 60 cc/ml parfema i
- f) 250 cc/ml toaletne vode.

(3) Putnik mlađi od 17 godina nema pravo da uvozi duhanske proizvode i alkoholna pića.

(4) Roba iz stava (2) tačka b) do f) ovog člana, u propisanim količinama, kao predmeti ličnog prtljaga putnika, oslobađa se od plaćanja uvoznih dažbina, neovisno od njihove pojedinačne ili ukupne vrijednosti.

(5) Za robu iz stava (2) ovog člana, postupajući carinski službenik, oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava usmeno.

(6) Za robu prijavljenu usmenom carinskom prijavom u skladu sa članom 8. stav (1) tačka a) alineja 2) ovog Uputstva, a koja ispunjava uslove za oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina prema čl. 7, 8., 15., 19. i 23. Priloga Zakona, postupajući carinski službenik oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava usmeno uz zabilješku (o pravnom osnovu oslobođanja) na priloženom dokumentu propisanom članom 2. tač. 5., 6., 11., 15. i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima (ovisno koje oslobođanje je u pitanju), a za robu iz čl. 24. i 27. Priloga Zakona oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava usmeno.

(7) Roba iz stava (2) i (6) ovog člana koja ispunjava uvjete za oslobođanje od plaćanja uvoznih dažbina, oslobođena je i od plaćanja:

- a) poreza na dodatu vrijednost, shodno članu 26. tačka 2. Zakona o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05, 35/05 i 100/08) i
- b) akcize, shodno članu 30. stav (1) tačka c) Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09).

(8) Kada se u ličnom prtljagu putnika nalazi roba iz stava (2) tačka a) ovog člana pojedinačne carinske vrijednosti veće od 200,00 konvertibilnih maraka na istu se prilikom unosa u Bosnu i Hercegovinu naplaćuju uvozne dažbine i drugi indirektni porezi na njenu ukupnu vrijednost, jer podjela vrijednosti takve robe ne može se vršiti (npr. ako putnik unosi televizor carinske vrijednosti 500,00 konvertibilnih maraka, ne može se izvršiti podjela vrijednosti te robe pa da se na vrijednost od 200,00 konvertibilnih maraka roba oslobodi od plaćanja uvoznih dažbina, a da se na dio vrijednosti od 300,00 konvertibilnih maraka obračunaju i naplate dažbine, nego će carinski organ obračunati i naplatiti uvozne dažbine i druge indirektno poreze na cjelokupnu carinsku vrijednost predmetnog televizora od 500,00 konvertibilnih maraka). Isto tako, ne može se sabirati povlastica više putnika pri uvozu jednog predmeta, jer se povlastica po navedenom osnovu odnosi na svakog putnika pojedinačno, odnosno za robu koju svaki putnik pojedinačno nosi sa sobom (npr. kada četvoro putnika u motornom vozilu uvezu jedan predmet carinske vrijednosti 800,00 konvertibilnih maraka, te zahtjevaju primjenu povlastice, ne može se odobriti povlastica, nego se uvozne dažbine i drugi indirektni porezi obračunavaju na ukupnu carinsku vrijednost tog predmeta).

Član 14.

(Puštanje nekomercijalne robe u slobodan promet u skraćenom postupku, uz primjenu jedinstvene carinske stope)

(1) Putnik koji pri dolasku unosi nekomercijalnu robu preko količine i vrijednosti za koju se može odobriti oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina shodno članu 2. Priloga Zakona, a namijenjena je za njegovu ličnu upotrebu ili za upotrebu njegovog domaćinstva i ukupna joj carinska vrijednost ne prelazi 1.500,00 konvertibilnih maraka, tu robu prijavljuje usmenom carinskom prijavom ulaznom graničnom carinskom uredu i ista se carini u skraćenom carinskom postupku. Pri tome, postupajući carinski službenik za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina izdvaja robu veće vrijednosti, a za plaćanje dažbina robu manje vrijednosti (npr. u prtljagu putnika nalaze se tri predmeta različite vrijednosti, jedan predmet carinske vrijednosti 190,00, drugi 180,00, treći 160,00 konvertibilnih maraka, za oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina izdvojiće predmet carinske vrijednosti 190,00 konvertibilnih maraka).

(2) Nekomercijalna roba iz stava (1) ovog člana, izuzev robe koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, pušta se u slobodan promet (carini) u skraćenom carinskom postupku po jedinstvenoj carinskoj stopi propisanoj odredbama Pravila o jedinstvenoj carinskoj stopi sadržanim u Carinskoj tarifi - Dio I (Uvodne odredbe), Odjeljak II (Posebne odredbe) tačka B, važećoj na dan provođenja postupka. Procjena da li se radi o uvozu robe nekomercijalnog ili komercijalnog karaktera obavlja se u svakom konkretnom slučaju, u odnosu na okolnosti, uz uvažavanje količine i vrste robe, kao i o učestalosti uvoza koje odnosni putnik provodi.

(3) Jedinstvena carinska stopa ne može se primjeniti na robu koja, prema Zakonu o akcizama u Bosni i Hercegovini, podliježe obavezi obilježavanja akciznim markicama.

(4) Jedinstvena carinska stopa ne primjenjuje se ukoliko je putnik, prije primjene jedinstvene carinske stope, zahtijevao da se roba carini po carinskim stopama iz Carinske tarife. Sva roba koja čini pošiljku tada podliježe plaćanju carine po stopama iz Carinske tarife i ista se, po postupku provoza, upućuje na provođenje redovnog carinskog postupka po pisanoj carinskoj prijavi u carinskoj ispostavi. Putnik ne može zahtijevati da mu se dio robe carini po jedinstvenoj carinskoj stopi, a dio po stopama iz Carinske tarife.

(5) Za nekomercijalnu robu prijavljenu usmenom carinskom prijavom i ocarinjenoj u skraćenom carinskom postupku, postupajući carinski službenik, shodno članu 135. Odluke, izdaje putniku Potvrdu o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem iz člana 16. ovog Uputstva. Putnik se izjašnjava (potpisom na Potvrdi) da li se slaže sa nalazom postupajućeg carinskog službenika u pogledu količine, vrste, kakvoće robe i carinske vrijednosti robe, kao i u pogledu iznosa obračunatih uvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza. Ako se putnik složi sa nalazom postupajućeg carinskog službenika, dužan je da se potpiše na Potvrdi i plati obračunati iznos navedenih dažbina. Po izvršenom plaćanju, carinski službenik putniku predaje ovjeren primjerak Potvrde i stavlja mu robu na raspolaganje, od kog momenta roba prestaje biti pod carinskim nadzorom.

(6) Ako se putnik ne složi sa nalazom postupajućeg carinskog službenika ili ne plati ukupan iznos obračunatih uvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza, dužan je podnijeti provoznu carinsku prijavu radi upućivanja odnosne robe na sprovođenje redovnog carinskog postupka uz podnošenje carinske prijave kod carinske ispostave.

(7) Skraćeni carinski postupak za nekomercijalnu robu u skladu sa ovim članom može se provesti samo u prisustvu vlasnika robe koji robu usmeno prijavljuje, pri čemu nije od utjecaja da li je

vlasnik robe na ulaznom graničnom prijelazu vozar, ulazni saputnik, suvozač ili lice u pratnji vozila kojim se prevozi roba.

(8) Postupak knjigovodstvenog evidentiranja obračuna i uplate prihoda po Potvrdi iz stava (5) ovog člana propisan je posebnim uputstvom (za program Račun).

Član 15.

(Primjena preferencijalne stope na nekomercijalnu robu u skraćenom postupku)

(1) Prema važećim ugovorima ili sporazumima o slobodnoj trgovini koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama, radi pojednostavljenja postupka u putničkom prometu, propisana su određena izuzeća od podnošenja dokaza o porijeklu za proizvode što ih unosi fizičko lice kao dio lične prtljage, pod uvjetom da su u pitanju proizvodi nekomercijalnog karaktera koje je putnik izričito deklarirao kao proizvode sa porijeklom, a postupajući carinski službenik ulaznog graničnog carinskog ureda nema sumnju u istinitost takve izjave (npr. ako je na robu oznaka "Made in China" ne može se prihvatiti porijeklo) i da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 1.200,00 eura. Putnik može priložiti i dokaz o deklarisanom preferencijalnom porijeklu odnosne robe.

(2) Za robu iz stava (1) ovog člana carinjenje, odnosno obračun uvoznih dažbina može obaviti ulazni granični carinski ured uz primjenu važeće preferencijalne stope, te obračun i drugih indirektnih poreza, pri čemu postupajući carinski službenik u potvrdi iz člana 16. ovog Uputstva upisuje napomenu da je primijenjeno preferencijalno porijeklo (npr. primjena preferencijalne stope, CEFTA-Republika Srbija).

(3) Za robu vrijednosti veće od vrijednosti navedene u stavu (1) ovog člana, za primjenu preferencijalne stope potrebno je priložiti odgovarajući propisani dokaz o porijeklu (izjavu na fakturi ili uvjerenje o kretanju EUR. 1), s tim da se tada sprovodi redovan carinski postupak po carinskoj prijavi kod carinske ispostave. I u slučaju kada putnik traži primjenu preferencijalne stope a postoji sumnja u istinitost njegove izjave o deklarisanom porijeklu, neovisno o vrijednosti robe, carinjenje se obavlja u redovnom carinskom postupku, u kojem postupku je neophodno podnijeti dokaz o porijeklu robe za primjenu preferencijalne stope.

Član 16.

(Potvrda o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem)

(1) Potvrda o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem (CPD) iz člana 135. Odluke, sadrži: naziv carinskog organa koji izdaje potvrdu, službenu šifru postupajućeg carinskog službenika koji provodi carinski postupak, broj i datum iz kontrolnika (odnosno oznaku serije i broj potvrde u slučaju iz stava (4) ovog člana), podatke o putniku koji je robu usmeno prijavio za carinski postupak, podatke o registarskim oznakama i vrsti prijevoznog sredstva, podatke o robi (opis, količina i carinska vrijednost), vrstu, stopu i iznos naplaćenih uvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza, mjesto i datum izdavanja potvrde, odnosno naplate dažbina, potpis putnika i ovjeru carinskog organa.

(2) Podaci o robi u Potvrdi iz stava (1) ovog člana trebaju biti precizni i jasni u pogledu vrste, količine i carinske vrijednosti robe, kako bi se roba mogla identifikovati i utvrditi da li je u pitanju nekomercijalna roba za ličnu upotrebu putnika ili njegovog domaćinstva ili je u pitanju komercijalna

roba. Kod unošenja podataka o robi ne mogu se, u odgovarajuću rubriku Potvrde, unositi zbirni nazivi za robu kao npr.: "razna roba", "predmeti domaćinstva", "tehnička roba", jer to onemogućava kontrolu pravilne primjene propisa, te obračuna i naplate uvoznih dažbina i drugih indirektnih poreza, osim ukoliko se uz obračun prilaže i kopija računa (ili popis robe i slično) iz kojeg je vidljiva specifikacija robe, količina i vrijednost (podaci o računu ili popisu robe i slično, unose se u Potvrdu, u kolonu "opis robe ....."). Ako je posebnim propisima predviđeno da se određeni predmeti prijavljuju drugom organu (npr. oružje, uređaji za komunikacije i veze i sl.) za takve predmete se u potvrdu unose svi podaci neophodni za njihovu identifikaciju (trgovački naziv robe, tip, marka, fabrički broj, godina proizvodnje i drugi podaci karakteristični za takve predmete), kao i podaci o dokumentima koji ih prate.

(3) Carinski referat na graničnom prijelazu koji ima mrežnu komunikaciju sa Glavnom kancelarijom Uprave za indirektno oporezivanje, popunjava Potvrdu iz stava (1) ovog člana u elektronskom obliku u informatičkoj aplikaciji Kontrolnika Potvrde o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem (CPD), (dalje: Kontrolnik CPD), te istu štampa u dva primjerka, koje potpisuje i putnik, te jedan ovjeren primjerak zadržava i odlaže u poseban registrator po hronološkom redosljedu broja iz Kontrolnika CPD, a drugi primjerak, u skladu sa članom 14. stav (5) ovog Uputstva predaje putniku.

(4) Carinski referat na graničnom prijelazu koji nema mrežnu komunikaciju sa Glavnom kancelarijom Uprave za indirektno oporezivanje, potvrdu iz stava (1) ovog člana izdaje na pisanom obrascu Potvrde o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem koji je bio u upotrebi do stupanja na snagu ovog Uputstva u skladu sa Uputstvom o sadržaju i obliku potvrde o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem, broj: 01-18-4664-5/05 od 03.08.2005. godine, do utroška već nabavljenih zaliha blokova odštampanog tog obrasca Potvrde, a najkasnije do 31.12.2014. godine. Postupajući carinski službenik popunjava odštampani obrazac Potvrde u tri primjerka (jedan set označen istim rednim brojem), od kojih: prvi primjerak (crvene boje) ostaje u bloku, drugi primjerak (plave boje) namijenjen je za potrebe naknadnog unosa odnosne Potvrde u Kontrolnik CPD u skladu sa stavom (5) ovog člana, a treći primjerak (crne boje) namijenjen je putniku. Postupajući carinski službenik, obavezan je u odštampanom obrascu potvrde, pored unosa ostalih podataka, dodatno unijeti i podatke o registarskoj oznaci i vrsti prijevoznog sredstva.

(5) Potvrde izdate u slučajevima iz stava (4) ovog člana, carinski referat na graničnom prijelazu koji ih je izdao dužan je, iste kod carinske ispostave kojoj organizaciono pripada, naknadno evidentirati u Kontrolnik CPD u skladu sa objašnjenjem iz stava (7) ovog člana, u roku određenom uputstvom iz člana 14. stav (8) ovog Uputstva, radi daljeg postupanja u skladu sa tim objašnjenjem i uputstvom u pogledu knjigovodstvenog evidentiranja obračuna i uplate prihoda po istima. U Kontrolnik CPD, pored ostalih podataka, unosi se i serijski broj i datum izdavanja odnosne Potvrde, u za to predviđenu rubriku. Na prvom primjerku te Potvrde (crvene boje, koji ostaje u bloku) nakon unosa iste u Kontrolnik CPD upisuje se broj i datum pod kojima je ta Potvrda naknadno unijeta u Kontrolnik CPD (npr. "KCPD/..... od ....."), kao i na drugom primjerku (plave boje) koji primjerak carinska ispostava, zajedno sa ispisom odnosne Potvrde iz navedenog kontrolnika, odlaže u registrator iz stava (3) ovog člana po hronološkom redosljedu broja iz Kontrolnika CPD.

(6) Na način propisan kao u stavu (4) ovog člana postupa i carinski referat na graničnom prelazu iz stava (3) ovog člana u slučaju prekida mrežne komunikacije sa Glavnom kancelarijom Uprave za indirektno oporezivanje. Po uspostavljanju navedene komunikacije, carinski referat na svojoj lokaciji dalje postupa u skladu sa stavom (5) ovog člana.

(7) Način pristupa informatičkoj aplikaciji Kontrolnika CPD, unosa podataka u isti, kreiranje, razduživanje, ispravka razduženja Specifikacije CPD, pregleda zapisa potvrda koje su razdužene,

kreiranje odgovarajućih statističkih izvještaja i druge radnje, te izgled Potvrde ispisane iz Kontrolnika CPD bliže je uređeno objašnjenjem Sektora za informacione tehnologije Uprave za indirektno oporezivanje.

GLAVA IV. OSTALE ODREDBE U VEZI PUTNIČKOG PROMETA

Član 17.

(Carinski postupak sa prtljagom u avionskom i pomorskom saobraćaju)

Na kontrolu i carinski postupak u vezi sa prtljagom putnika u avionskom i pomorskom saobraćaju primjenjuju se odredbe čl. 100. do 105. Odluke i odredbe ovog Uputstva.

Član 18.

(Privremeni uvoz, privremeni izvoz i tranzit sportskog, lovačkog, kratkog ili kratkocijevnog vatrenog oružja i municije)

Postupak privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije, te kratkog ili kratkocijevnog vatrenog oružja i municije, te kontrola prenosa oružja i municije preko državne granice, sprovodi se u skladu sa odredbama Uputstva o načinu i postupku regulisanja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije i Pravilnika o načinu obavljanja kontrole prenosa oružja i municije preko državne granice.

Član 19.

(Unos vina)

Prema članu 64. stav (9) Zakona o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", broj 25/08) fizička lica mogu prilikom prelaska državne granice uvesti u Bosnu i Hercegovinu najviše pet litara vina za vlastitu upotrebu. To znači da putnik, pored dva litra vina koje može unijeti kao dio svog ličnog prtljaga uz oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina shodno članu 2. Priloga Zakona, može unijeti još najviše tri litra vina, koje se smatraju robom nekomercijalnog karaktera. U tom slučaju, na količinu vina koje putnik unosi za vlastitu upotrebu (najviše pet litara), a koja prelazi količinu vina na koju se primjenjuje navedeno oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina, obračunavaju se primjenljive uvozne dažbine i drugi indirektni porezi.

Član 20.

(Unos ličnih pošiljki proizvoda životinjskog porijekla)

Uvjete koji moraju biti ispunjeni pri unosu ličnih pošiljki proizvoda životinjskog porijekla u nekomercijalne svrhe na teritoriju Bosne i Hercegovine koji su dio putničkog prtljaga ili se šalju kao male pošiljke fizičkim licima ili su naručene (putem pošte, telefona ili interneta i dr.) te se isporučuju potrošačima, te postupak kontrole, potrebnu dokumentaciju i druga pitanja reguliraju odredbe Pravilnika o kontrolama i uvjetima unošenja ličnih pošiljki proizvoda životinjskog porijekla u Bosnu i Hercegovinu.

Član 21.

(Nekomercijalno kretanje kućnih životinja preko granice)

(1) Nekomercijalno kretanje kućnih životinja preko državne granice Bosne i Hercegovine obavlja se u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima u pogledu zdravlja za nekomercijalni uvoz i provoz kućnih životinja ("Službeni glasnik BiH", br. 34/12 i 68/12) i drugim propisima koji se odnose na veterinarske uvjete, a uređuju ograničavanje kretanja određenih kućnih životinja.

(2) Nekomercijalno kretanje je kretanje kućnih životinja čiji broj ne prelazi pet životinja prilikom uvoza ili provoza preko teritorije Bosne i Hercegovine u pratnji njihovih vlasnika ili lica ovlaštenog od vlasnika, a čiji uvoz ili provoz nije komercijalnog karaktera.

Član 22.

(Uvoz i izvoz umjetničkih djela i antikviteta)

Uvoz ili unošenje i izvoz ili iznošenje umjetničkih djela i antikviteta navedenih u Prilogu III koji je sastavni dio Odluke o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza ("Službeni glasnik BiH", br. 22/98, 30/02, 40/02, 20/05, 16/08, 54/08 i 4/13) podliježe dozvoli koju izdaje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Uputstvom o izdavanju dozvola za uvoz i izvoz umjetničkih dijela i antikviteta ("Službeni glasnik BiH", broj 41/02).

Član 23.

(Unošenje i iznošenje efektivnog stranog novca, vrijednosnih papira i vrijednosnica)

(1) Kontrolu unošenja i iznošenja efektivnog stranog novca, vrijednosnih papira i vrijednosnica koje glase na strana sredstva plaćanja u putničkom prometu vrše carinski organi na graničnim prijelazima u skladu sa odredbama Odluke o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije BiH", broj 58/10) i Uredbe o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova i hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/07).

(2) Prema članu 59. stav (1) Zakona o sprejčavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, carinski organi, putem Odsjeka za pružanje usluga u Regionalnom centru, na način određen posebnim aktom Uprave za indirektno oporezivanje, dužni su Finansijsko-obavještajnom odjeljenju Državne agencije za istrage i zaštitu dostaviti podatke (evidenciju) o svakom prijenosu gotovog novca preko državne granice u vrijednosti od 10.000,00 konvertibilnih maraka ili više, najkasnije u roku od tri dana od dana prenošenja. Ta evidencija o prijenosu gotovog novca, prema članu 44. stav (4) navedenog zakona, obuhvata:

- a) ime, prezime, stalno prebivalište, datum i mjesto rođenja fizičkog lica koje prenosi gotovinu preko državne granice,
- b) ime, prezime i prebivalište fizičkog lica za koje se obavlja prijenos gotovine preko državne granice,
- c) iznos, valutu, vrstu i svrhu transakcije i mjesto, datum i vrijeme prelaska državne granice,
- d) podatke o tome da li je transakcija bila prijavljena carinskom organu.

Član 24.

(Povrat poreza na dodatu vrijednost stranom državljaninu)

(1) Fizičko lice-strani državljanin koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ima pravo na povrat poreza na dodatu vrijednost (PDV-a) za robu koju kupi u Bosni i Hercegovini i koju u prtljagu sa sobom iznese iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. Ovo pravo se ne odnosi na iznesena mineralna ulja (petrolej, dizel-gorivo, ulje za loženje, ekstra lako i lako specijalno, motorni benzin-bezolovni, motorni benzin), alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duvana.

(2) Postupak za ostvarivanje prava na povrat PDV-a strani državljanin pokreće podnošenjem zahtjeva za povrat na obrascu PDV-SL-2 koji popunjava prodavac, a uvjeti i način povrata poreza na dodatu vrijednost bliže su propisani odredbama Instrukcije o povratu poreza na dodatu vrijednost stranim državljanima ("Službeni glasnik BiH", broj 01/07).

(3) Kupac-strani državljanin obavezan je prodavcu platiti ukupnu vrijednost isporučenih dobara, sa obračunatim PDV-om. Kupac-strani državljanin, koji ostvaruje pravo na povrat PDV-a, obavezan je pri napuštanju carinskog područja Bosne i Hercegovine, predložiti postupajućem carinskom službeniku kupljena dobra koja iznosi, originalne račune i popunjen obrazac "PDV-SL-2" u originalu. Postupajući carinski službenik, prije ovjere obrasca PDV-SL-2, dužan je provjeriti da li su ispunjeni sljedeći propisani uvjeti:

- a) da li su podaci iz putne isprave istovjetni sa podacima iz obrasca PDV-SL-2,
- b) da je predložena roba istovjetna sa robom navedenom u računu koji je naveden u obrascu PDV-SL-2,
- c) da ta roba nije korištena,
- d) da je ukupna vrijednost robe sa PDV-om iskazana na obrascu PDV-SL-2 veća od 100,00 konvertibilnih maraka,
- e) da se roba iznosi prije isteka roka od tri mjeseca od dana isporuke (kupovine) u Bosni i Hercegovini i
- f) da je original obrasca PDV-SL-2 ovjerio i potpisao prodavac.

(4) Ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u stavu (3) ovog člana, postupajući carinski službenik ovjerava predloženi obrazac PDV-SL-2 potpisom i pečatom u donjem lijevom uglu, te unosi datum iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(5) Kada carinski organ utvrdi da nisu ispunjeni svi propisani uvjeti za povrat PDV-a, odbija ovjeru predloženog obrasca PDV-SL-2 ovjerom istog u donjem desnom uglu, čime kupac-strani državljanin ne može ostvariti pravo na povrat PDV-a plaćenog pri nabavci dobara u Bosni i Hercegovini.

(6) U slučaju iz stava (4) i (5) ovog člana, original računa i ovjeren obrazac PDV-SL-2 carinski organ vraća kupcu-stranom državljaninu, a kopiju računa i ovjerenog obrasca PDV-SL-2 i kopiju putne isprave kupca-stranog državljanina zadržava za svoje potrebe.

GLAVA V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Sastavni dio Uputstva)

Sastavni dio ovog Uputstva je Prilog 1. iz člana 11. stav (2) ovog Uputstva, kojim je propisan obrazac Potvrde o istovjetnosti robe u u ličnom prtljagu putnika.

Član 26.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Uputstva stavlja se van snage:

- a) Uputstvo o carinskom postupku u putničkom prometu ("Službeni glasnik BiH", broj 93/06) i
- b) Uputstvo o sadržaju i obliku potvrde o naplati indirektnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem, broj: 01-18-4664-5/05 od 03.08.2005. godine.

Član 27.

(Stupanje na snagu)

Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

DIREKTOR

Broj: 01-02-2-1127/13
Banja Luka, 16.04.2013. godine

Dr. MIRO DŽAKULA

POTVRDA O ISTOVJETNOSTI ROBE U LIČNOM PRTLJAGU PUTNIKA

Član 421. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

1. Podaci o putniku

Prezime i ime: .....
Adresa: .....
Identifikaciona isprava: .....
..... (vrsta isprave, broj i od koga je izdata)

2. Podaci o nekomercijalnoj robi koju putnik iznosi iz carinskog područja

Red. broj	Trgovački naziv, opis robe, marka, serijski broj, itd.	Količina/ jedinica mjere

Spisak robe je zaključen sa rednim brojem: .....

OVJERA OD IZLAZNOG CARINSKOG ORGANA		Potpis putnika
Broj/datum:		
Potpis i sl.šifra:	M.P.	.....

